

Piyasa Ekonomisi Lâtin Amerika'da Başarısız mı Oldu ? *

Paul Holden**

Lâtin Amerika'da piyasa ekonomisi alanında yapılan reformların başarısız olup olmadığına cevap vermek için sorunun arka plânında yer alan bazı noktaları öncelikli olarak tetkik etmemiz gerekiyor. Son yirmi yıllık dönemde Lâtin Amerika ve Karaip ülkelerinde kişi başına düşen millî gelir OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında, bu ülkelerdeki kişi başına gelir düzeyinin OECD ülkelerinin ortalama olarak %18,7'si olduğu görülmektedir. Hâlihazırda bu oran %13'tür. 1980 ve 1990 yılları arasında kişi başına düşen gelirin yaklaşık üçte bir oranında düşmesi, 80'li yılların Lâtin Amerika açısından kayıp on yıl olarak nitelendirilmesinin nedenini açıklamaktadır. Son on yıldan daha fazla süredir bir iyileşme gözlenirse de, bölgenin kaydettiği büyüme büyük bir düş kırıklığı yaratmaktadır. Bu düş kırıklığının doğal bir sonucu olarak, 80'li yılların sonu ile 90'lı yılların başında uygulanan reformların başarısız olduğuna ilişkin yaygın bir kanaat bulunmaktadır.

Tablo 1

Lâtin Amerika ve Karaip Ülkelerindeki Kişi Başına Gelirin OECD Ülkelerindeki Kişi Başına Gelire Oranı

1980	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
18,7	10,8	11,7	11,9	12,8	12,3	12,5	13,0	13,9	14,0	13,3	13,0

* "Did the Market Economy Fail in Latin America?", <http://www.cipe.org>

** Private Enterprise Institute'de kıdemli bir araştırmacı.